

<p>«Рассмотрено»</p> <p>Руководитель ШМО</p> <p> Ахмадиева А.З.</p> <p>от 21.08.2024 г.</p>	<p>«Согласовано»</p> <p>Заместитель директора по УР</p> <p> Гайнутдинова Н.Р</p>	<p>«Утверждаю»</p> <p>Директор школы</p> <p> Сабитов Р.Н.</p> <p>Приказ № 102</p> <p>от 23.08.2024 г.</p>
--	---	--

**МБОУ «Камско-Устьинская татарская средняя
общеобразовательная школа имени Файзрахмана Салаховича Юнусова»
Камско-Устьинского муниципального района Республики Татарстан**

**Рабочая программа
по внеурочной деятельности
«Театр соючелэр»
для учащихся начальных классов**

Учитель Ахмадиева Ания Задавна
первая квалификационная категория

Рассмотрено на заседании
педагогического совета
Протокол № 1
от 23.08.2024 г.

2024-2025 учебный год

Анлатма язуы.

Ф.С. Юнысов исемендәге татар урта гомуми белем бирү мәктәбендә “Театр сөючеләр” драма түгәрәге эшли. Бу түгәрәк укучыларның артистлык сәләтен, сәнгатьле сөйләм күнекмәләрен, логик фикерләүләрен үстерү максатыннан чыгып оештырылды. “Драма” түгәрәге, исеменнән үк күренгәнчә, театр, сәнгать, жыр-бию яратучы укучыларны туплады. Бу түгәрәк шулай ук сәхнә серләренә төшенү, кулдан матур киёмнәр эзерләү һәм зөвыклы киенү, тамашачылар алдында үз-үзеңне тотарга өйрәнү бурычларын үз эченә ала.

Түгәрәктә сәләтле балалар белән күмәкләп, шулай ук индивидуаль эшләр дә урын алган. Чөнки мәктәпбездә сәнгать сөюче балалар бик күп, араларында матур жырлаучылар, биюгә оста кызлар-малайлар бар. Шундыйларны сайлап алып һәм теләк-хыялларын истә тотып эшләр уңышлы булып дигән фикергә килдем.

“Театр сөючеләр” драма түгәрәге берләшмәсенә 8-11 яшьлек укучылар тупланды. Түгәрәк атнага 1 сәг. Исабәннән үткәрелә.

Максат:

“Шәхес формалаштыруга юнәлтелгән технология аша укучыларда әдәбиятка-сәнгатькә мөхәббәт тәрбияләп, ижади үсешләрен булдыру”.

Бурычлар:

- Укучыларны түгәрәк эшенә җәлеп итү, театр белән кызыксыну уяту.
- Сәнгать эсәрләренә мөхәббәт уяту.
- Укучыларның артистлык сәләтен, ижади талантларын күрә, уңышларга дәрт уята алуга ирешү.
- Сәнгатьле сөйләм күнекмәләрен үстерү.

Программа.

I. Кереш. (1 сәг.)

Кереш дәрес. Укучыларны туплау, түгәрәкнең эш планы таныштыру. Инструктаж үткәрү.

II. Без – яшь артистлар. (9 сәг.)

Укучыларның сәнгатьле сөйләм күнекмәләрен үстерү. Сәхнә серләренә өйрәнү. Киенү-бизәнү осталыгы турында сөйләшү, кассетадан чыгышлар карау.

Татар халык ижаты белән танышу. Татар халык ижатының үзенчәлекләрен билгеләү. Индивидуаль рәвештә жырлар, биюләр өйрәнү. Киёмнәр эзерләү.

III. Сәхнә уеннары. (10 сәг.)

Татар халкының сәхнә уеннары, такмак, такмаза, тел шомарткычлар турында мәгълумат бирү. Сәхнә өчен куелган уеннарны өйрәнү, сәхнәдә кую.

Балаларны парлы, күмэк биюлэргэ өйрөтү (бию элементларын кабатлау, көйгө басу, киёмнэр эзерлэү). Бэйрэмнэрдэ чыгыш ясау.

IV. Спорт – саламэтлек ул. (6 сэг.)

Кызыклы спорт уеннары өйрөтү, күнелле ярыш-эстафета оештыру. Ярыш өчен киёмнэр, эмблема эзерлэү.

Спорт уеннары барышында тэнэфеслэр вакытында катнашу өчен биючелэр эзерлэү. (Кечкенэ һәм өлкән группаларга бүлөп.)

V. Туган ягым – яшел бишек. Экологик тема. (5 сэг.)

Бүгенге көндө экологик проблема һәм аның әһәмияте. Табигатьне саклауға өлөш кертү: тирэ-юньнең чисталыгын саклау, агачлар утырту, чишмэлэрне чистарту, кошларга, жәнлеклэргэ карата мэрхәмэтле булырга кирәклеген төшөндөрү.

Экологик темага кичэ үткөрү. “Кошларны танийсыңмы? дип исемлэнгән музыкаль театр-тамаша өйрөнү, чыгыш ясау.

VI. Йомгаклау. (2 сэг.)

Тематик планлаштыру.

№	Эш төре	Гомум и сэг. саны	Теоретик һәм практик сэг. саны	Дата	
				План буенча	Фактик
I.	Кереш	2			
1.	Укучыларны туплау. Түгэрәкнең эш планы белән таныштыру. Инструктаж үткөрү.		1		
2.	Оештыру эшлэре. Түгэрәк эгъзаларының бурычлары.		1		
II.	Без – яшь аристар.	9			
1.	Сэнгатыле сөйләм күнекмэлэрен үстерү.		1		
2.	Сэхнэ теленең тормыштагы гади телдән аермасы. Хэрәкэтлэр, мимика, гәүдә тотышы нэрсэлэр турында сөйли?		1		
3.	Сэхнэ өчен куелган уеннарны өйрөнү.		1		
4.	Сэхнэ серлэренэ өйрөнү. Видеоязмалар карау.		1		

5.	Киенү-бизәнү осталыгы. Декорациянең роле.		1		
6.	Татар халык ижаты. Татар халык жыры өйрәнү. Жырлар тыңлау. Бишек жырлары.		1		
7.	Балалар өчен жырлар өйрәнү. Кассетадан балалар өчен жырлар тыңлау. Балалар		1		
8.	Татар халык биюе . “Каз канаты”		1		
9.	Татар халык әкиятләре.		1		
III.	Сәхнә уеннары.	10			
1.	Такмак, такмаза, тел шомарткычлар.		1		
2.	“ Дуслар булайк ” сәхнә әсәренең әчтәлеге белән танышу. Рольләргә бүлеп уку.		1		
3.	“ Дуслар булайк ” сәхнә әсәрен кабатлау.		1		
4.	“ Дуслар булайк ” сәхнә әсәрен кабатлау. Хәрәкәтләре, бию өлешләрен өйрәнү.		1		
5.	“ Дуслар булайк ” сәхнә әсәрен кабатлау. Музыкаль бизәләш.		1		
6.	“ Дуслар булайк ” сәхнә әсәрен кабатлау. Киёмнәр әзерләү.		1		
7.	Парлы бию.		1		
8.	Парлы бию.		1		
8.	Күмәк заманча бию. Зонтиklar биюе.		1		
9.	Сәхнәдә чыгыш ясауга әзерлек.		1		
10.	Башлангыч сыйныфлар өчен ял сәгәте.		1		
IV.	Спорт – сәламәтлек ул.	6			
1.	Житезлеккә уеннар өйрәнү.		1		
2.	Ярыш-эстафетага әзерләнү. Эмблема. Киёмнәр.		1		
3.	Ярыш-эстафета.		1		
4.	Спорт һәм бию (кечкенәләр төркеме).		1		
5.	Спорт һәм бию (зурлар төркеме).		1		
6.	Саф һавада уеннар.		1		
V.	Туган ягым – яшел бишек.	5			
1.	Бүгенге көн экологик проблемалар. Күзәтүләр буча фикер алышу.		1		
2.	“Кошларны танысызмы?” музыкаль тамашаның әчтәлеге белән танышу. Рольләргә бүлеп уку.		1		
3.	Театрны кабатлау. Хәрәкәтләр. Музыка.		1		
4.	“Туган ягым – яшел бишек”. Экологик темага кичә.		1		
5.	Табигатькә экскурсия. Чишмәләре чистарту.		1		
VI.	Йомгаклау.	2			
1.	Әшләгән әшләргә анализ, нәтижә.		1		
2.	Күңелле ял.		1		

Кулланма әдәбият.

1. “Әдәбият белеменә кереш”.
2. Татар халык әкиятләре.
3. “Ачык дәрәс” газетасы.
4. “Жырлайк әле” жыр китабы.
5. “Мәктәп сәхнәсе” китабы.
6. Табышмаклар, тизәйткечләр, тел шомарткычлар.

7. “Көмеш кыңгырау”, “Сабантуй” газеталары.
8. Гомәр Бәширов “Туган ягым – яшел бишек”.
9. “Әдәплелек дәрәсләре”.
10. Татар халык уеннары.
11. Татар халык биюләре.
12. А.Ш.Әсәдуллин “ Татар сөйләме”
13. Ф.Ф.Харисов “ Обучение татарской устной речи”
14. Ч.М.Харисова “ Теория и практика обучения татарскому произношению в русскоязычных школах”.

Түгәрәкнең сентябрь аена эш планы.

№	Эш төре	Сэг.саны	Үткәрү датасы	
			План буенча	Фактта
1.	Укучыларны туплау. Түгәрәкнең эш планы белән таныштыру. Инструктаж үткәрү.	1		
2.	Оештыру эшләре. Түгәрәк әгъзаларының бурычлары.	1		
3.	Без – яшь аристар. Сәнгатьле сөйләм күнекмәләрен үстерү.	1		

Түгәрәкнең октябрь аена эш планы.

№	Эш төре	Сэг.саны	Үткәрү датасы	
			План буенча	Фактта
1.	Сәхнә теленең тормыштагы гади телдән аермасы. Хәрәкәтләр, мимика, гәүдә тотышы нәрсәләр турында сөйли?	1		
2.	Сәхнә өчен куелган уеннарны өйрәнү.	1		
3.	Сәхнә серләренә өйрәнү. Видеоязмалар карау.	1		
4.	Киенү-бизәнү осталыгы. Декорациянең роле.	1		
5.	Татар халык ижаты. Татар халык жыры өйрәнү. Жырлар тыңлау. Бишек жырлары.	1		

Түгәрәкнең ноябрь аена эш планы.

№	Эш төре	Сэг.саны	Үткэрү датасы	
			План буенча	Фактта
1.	Балалар өчен жырлар өйрәнү. Кассетадан балалар өчен жырлар тыңлау. Балалар	1		
2.	Татар халык бие . “Каз канаты”	1		
3.	Татар халык әкиятләре.	1		
4.	Спорт һәма бие.	1		

Түгәрәкнең декабрь аена эш планы.

№	Эш төре	Сэг.саны	Үткэрү датасы	
			План буенча	Фактта
1.	Такмак, такмаза, тел шомарткычлар.	1	03.12.	
2.	“ Дуслар булайк ” сәхнә әсәренәң әчтәлеге белән танышу. Рольләргә бүлеп уку.	1	10.12.	
3.	“ Дуслар булайк ” сәхнә әсәрен кабатлау.	1	17.12.	
4.	“ Дуслар булайк ” сәхнә әсәрен кабатлау. Хәрәкәтләренә, бие өләшләрен өйрәнү.	1	24.12.	

Түгәрәкнең январь аена эш планы.

№	Эш төре	Сэг.саны	Үткэрү датасы	
			План буенча	Фактта
1.	“ Дуслар булайк ” сәхнә әсәрен кабатлау. Музыкаль бизәләш.	1		
2.	“ Дуслар булайк ” сәхнә әсәрен кабатлау. Киемнәр әзерләү.	1		
3.	Парлы бие.	1		
4.	Спорт һәм бие.	1		

Түгэрэкнең февраль аена эш планы.

№	Эш төре	Сэг.саны	Үткөрү датасы	
			План буенча	Фактта
1.	Парлы бию.	1		
2.	Күмэк заманча бию. Зонтиklar бие.	1		
3.	Сәхнәдә чыгыш ясауга әзерлек.	1		
4.	Башлангыч сыйныфлар өчен ял сәгәте.	1		

Түгэрэкнең март аена эш планы.

№	Эш төре	Сэг.саны	Үткөрү датасы	
			План буенча	Фактта
1.	Житезлеккә уеннар өйрәнү.	1		
2.	Ярыш-эстафетага әзерләнү. Эмблема. Киёмнәр.	1		
3.	Ярыш-эстафета.	1		

Түгэрэкнең апрель аена эш планы.

№	Эш төре	Сэг.саны	Үткөрү датасы	
			План буенча	Фактта
1.	Саф һавада уеннар.	1		
2.	Бүгенге көн экологик проблемалар. Күзәтүләр буенча фикер алышу.	1		
3.	“Кошларны танийсызмы?” музыкаль тамашаның әчтәлегә белән танышу. Рольләргә бүлөп уку.	1		
4.	Театрны кабатлау. Хәрәкәтләр. Музыка.	1		

Түгэрэкнең май аена эш планы.

№	Эш төре	Сэг.саны	Үткэрү датасы	
			План буенча	Фактта
1.	“Туган ягым – яшел бишек”. Экологик темага кичэ.	1		
2.	Табигаткэ экскурсия. Чишмэлэрне чистарту.	1		
3.	Эшлэгэн эшлэргэ анализ, нәтижэ.	1		
4.	Күнелле ял.	1		

Түгэрәккэ йөрүчеләр исемлеге.

№	Укучының Ф.И.О.	Туу датасы	Сыйныфы	Адресы
1	Бармашов Инсаф Георгиевич			
2	Биккинин Раниль Фаргатович			
3	Биктимиров Ильсаф Ильшатович			
4	Гайнутдинов Раяз Равилевич			
5	Гизатуллин Рамзан Маратович			
6	Гимадеев Раниль Разилевич			
7	Зайнуллина Руфина Булатовна			
8	Зиннатуллин Рамин Радикович			
9	Зиновьев Данил Дмитриевич			
10	Исмагилов Рамазан Ильгизарович			
11	Мухамедшина Зульфия Эльмировна			
12	Ногуманова Марьям Айратовна			
13	Салимуллин Фаиль Раилевич			
14	Солиева Осия Атохоновна			
15	Солиева Фотима Атохоновна			

**«Театр сөючеләр» түгэрәгенә йөрүче укучыларга куркынычсызлык кагыйдэләре
буенча инструктаж .**

№	Укучының Ф.И.О.	Инструктаж №1	Инструктаж №2
1	Бармашов Инсаф Георгиевич		

2	Биккинин Раниль Фаргатович		
3	Биктимиров Ильсаф Ильшатович		
4	Гайнутдинов Раяз Равилевич		
5	Гизатуллин Рамазан Маратович		
6	Гимадеев Раниль Разилевич		
7	Зайнуллина Руфина Булатовна		
8	Зиннатуллин Рамин Радикович		
9	Зиновьев Данил Дмитриевич		
10	Исмагилов Рамазан Ильгизарович		
11	Мухамедшина Зульфия Эльмировна		
12	Ногуманова Марьям Айратовна		
13	Салимуллин Фаиль Раилевич		
14	Солиева Осия Атохоновна		
15	Солиева Фотима Атохоновна		

Түгэрэк житэкчесе:

/ Ахмадиева А.З.

ИНСТРУКЦИЯ

**по охране труда при проведении массовых мероприятий
(вечеров, утренников, концертов, фестивалей,
конкурсов, конференций, слетов, брейн-рингов и др.)
ИОТ - 024 – 2001**

1. Общие требования безопасности.

- 1.1. К проведению массовых мероприятий допускаются лица в возрасте не моложе 18 лет, прошедшие медицинский осмотр и инструктаж по охране труда.
- 1.2. К участию в массовых мероприятиях допускаются обучающиеся воспитанники, прошедшие инструктаж по охране труда.
- 1.3. При проведении массовых мероприятий возможно воздействие на их участников следующих опасных факторов:
- возникновение пожара при неисправности электропроводки, использовании открытого огня (факелы, свечи, фейерверки, бенгальские огни, хлопушки, петарды и т.п.), при воспламенении новогодней елки, использовании световых эффектов с применением химических и других веществ, могущих вызвать загорание;
  - травмы при возникновении паники в случае пожара и других чрезвычайных ситуаций.
- 1.4. Помещения, где проводятся массовые мероприятия, должны быть обеспечены медаптечкой, укомплектованной необходимыми медикаментами и перевязочными средствами, для оказания первой помощи при травмах.
- 1.5. Участники массового мероприятия обязаны соблюдать правила пожарной безопасности, знать места расположения первичных средств пожаротушения. Этажи и помещения, где проводятся массовые мероприятия, должны иметь не менее двух эвакуационных выходов,

которые обозначаются указателями с надписью «Выход», обеспечены первичными средствами пожаротушения (не менее двух огнетушителей), оборудованы автоматической системой пожарной сигнализации и приточно-вытяжной вентиляцией.

1.6. Окна помещений, где проводятся массовые мероприятия, не должны иметь глухих решеток.

1.7. О каждом несчастном случае с участниками массового мероприятия немедленно сообщить руководителю мероприятия и администрации учреждения, принять меры по оказанию первой помощи пострадавшему

1.8. На время проведения массового мероприятия должно быть обеспечено дежурство работников в составе не менее двух человек.

1.9. Лица, допустившие невыполнение или нарушение инструкции по охране труда, привлекаются к дисциплинарной ответственности в соответствии с правилами внутреннего трудового распорядка и, при необходимости, подвергаются внеочередной проверке знаний норм и правил охраны труда.

2. Требования безопасности перед проведением массового мероприятия.

2.1. Приказом руководителя назначить ответственных лиц за проведение массового мероприятия. Приказ довести до ответственных лиц под роспись.

2.2. Провести целевой инструктаж по охране труда назначенных ответственных лиц с записью в журнале регистрации инструктажа на рабочем месте.

2.3. Провести инструктаж по охране труда участников массового мероприятия с записью в журнале установленной формы.

2.4. Тщательно проверить все помещения, эвакуационные пути и выходы на соответствие их требованиям пожарной безопасности, а также убедиться в наличии и исправности первичных средств пожаротушения, связи и пожарной автоматики.

2.5. Проветрить помещения, где будут проводиться массовые мероприятия, и провести влажную уборку.

3. Требования безопасности во время проведения массового мероприятия.

3.1. В помещении, где проводится массовое мероприятие, должны неотлучно находиться назначенные ответственные лица.

3.2. Строго выполнять все указания руководителя при проведении массового мероприятия, самостоятельно не предпринимать никаких действий.

3.3. Все эвакуационные выходы во время проведения массового мероприятия закрываются на легко открывающиеся запоры, световые указатели «Выход» должны быть во включенном состоянии.

3.4. Новогодняя елка должна быть установлена на устойчивом основании с таким расчетом, чтобы не затруднялся выход из помещения. Ветки елки должны находиться на расстоянии не менее 1 м от стен и потолков. Запрещается применять для украшения елки самодельные электрические гирлянды, игрушки из легковоспламеняющихся материалов, вату.

3.5. При проведении массового мероприятия запрещается применять открытый огонь (факелы, свечи, фейерверки, бенгальские огни, хлопушки, петарды и т.п.), устраивать световые эффекты с применением химических и других веществ, могущих вызвать загорание.

4. Требования безопасности в аварийных ситуациях.

4.1. При возникновении пожара немедленно без паники эвакуировать учащихся и воспитанников из здания, используя все имеющиеся эвакуационные выходы, сообщить о пожаре в ближайшую пожарную часть и приступить к тушению пожара с помощью первичных средств пожаротушения.

4.2. При получении участником массового мероприятия травмы немедленно сообщить об этом руководителю мероприятия и администрации учреждения, оказать пострадавшему первую помощь, при необходимости отправить его в ближайшее лечебное учреждение.

5. Требования безопасности по окончании массового мероприятия.

5.1. Убрать в отведенное место инвентарь и оборудование.

5.2. Тщательно проветрить помещение и провести влажную уборку.

5.3. Проверить противопожарное состояние помещений, закрыть все форточки, фрамуги и выключить свет.

Инструкция по охране труда при перевозке обучающихся, воспитанников автомобильным транспортом ИОТ - 026 – 2001

1. Общие требования безопасности

1.1. К перевозке обучающихся, воспитанников автомобильным транспортом допускаются лица в возрасте не моложе 20 лет, прошедшие инструктаж по охране труда, предрейсовый медицинский осмотр, не имеющие противопоказаний по состоянию здоровья, имеющие непрерывный стаж работы в качестве водителя не менее трех последних лет.

1.2. Обучающихся, воспитанников при перевозке должны сопровождать двое взрослых.

1.3. При перевозке автомобильным транспортом возможно воздействие на обучающихся, воспитанников следующих опасных факторов:

травмирование проходящим транспортом при выходе на проезжую часть при посадке или высадке из автобуса;

травмы при резком торможении автобуса;

травмы в дорожно-транспортных происшествиях при нарушении правил дорожного движения или при эксплуатации технически неисправных транспортных средств.

1.4. Автобус, предназначенный для перевозки обучающихся, воспитанников должен быть оборудован спереди и сзади предупреждающим знаком «Дети», а также огнетушителем и

медаптечкой с набором необходимых медикаментов и перевязочных средств.

1.5. В случае дорожно-транспортного происшествия с травмированием детей ответственный за перевозку сообщает с ближайшего пункта связи или с помощью проезжающих водителей о происшествии администрации учреждения, в органы ГИБДД и медицинское учреждение.

1.6. При перевозке обучающихся, воспитанников соблюдать установленный порядок перевозки и правила личной гигиены.

7. Лица, допустившие невыполнение или нарушение инструкции по охране труда, привлекаются к дисциплинарной ответственности в соответствии с правилами внутреннего трудового распорядка и, при необходимости, подвергаются внеочередной проверке знаний норм и правил охраны труда.

2. Требования безопасности перед началом перевозки

2.1. Перевозка обучающихся, воспитанников разрешается только по письменному приказу руководителя учреждения.

2.2. Провести инструктаж обучающихся, воспитанников по правилам введения во время перевозки с записью в журнале регистрации инструктажа.

2.3. Убедиться в технической исправности автобуса по путевому листку и путем внешнего осмотра.

2.4. Проверить наличие на автобусе спереди и сзади предупреждающего знака «Дети», а также огнетушителя и медаптечки.

2.5. Посадку обучающихся, воспитанников в автобус производить со стороны тротуара или обочины дороги строго по количеству посадочных мест. Стоять в проходах между сидениями не разрешается.

3. Требования безопасности во время перевозки

3.1. При перевозке обучающимся, воспитанникам соблюдать дисциплину и выполнять все указания старших.

3.2. Во время движения не разрешается стоять и ходить по салону автобуса, не высовываться из окна и не выставлять в окно руки.

3.3. Скорость движения автобуса при перевозке обучающихся, воспитанников не должна превышать 60 км/ч.

3.4. Во избежание травм при резком торможении автобуса необходимо упираться ногами в пол кузова автобуса и руками держаться за поручень впереди расположенного сидения.

3.5. Не разрешается перевозить обучающихся, воспитанников в темное время суток, в гололед, в условиях ограниченной видимости.

3.6. Перед неохранным железнодорожным переездом остановить автобус, убедиться в безопасности проезда через железную дорогу и затем продолжить движение.

4. Требования безопасности в аварийных ситуациях

4.1. При появлении неисправности в работе двигателя и систем автобуса, принять вправо, съехать на обочину дороги и остановить автобус. Движение продолжать только после устранения возникшей неисправности.

4.2. При получении обучающимся, воспитанником травмы оказать первую помощь пострадавшему, при необходимости доставить его в ближайшее лечебное учреждение и сообщить об этом администрации учреждения.

5. Требования безопасности по окончании перевозки

5.1. Съехать на обочину дороги или подъехать к тротуару и остановить автобус.

5.2. Обучающимся, воспитанникам выходить из автобуса только с разрешения старшего в

сторону тротуара или обочины дороги. Запрещается выходить на проезжую часть и перебежать дорогу.

5.3. Проверить по списку наличие обучающихся, воспитанников.